

Kadere Dair

– fuatturker · 05 Kasım 2012

Halk arasında özellikle kader konusunda pek çok yanlış görüş vardır. Ve düşünmeden kullanılan, Kur'an'a uygun olmayan pek çok ifade. Günlük konuşmalarda, şarkılarda, şiirlerde, filmlerde kimi zaman cahilane, kimi zaman umursuzca söylenen birçok sözle karşılaşırız.

Hatta kader-haşa- hep kötüdür ve onun değişmesi zor da olsa gereklidir. Hayaller ve beklentiler gerçekleştiğinde kişi "kaderini yenmiştir". Bu tutarsız mantık kaderin kavranamaması sebebiyledir. Kaderini değiştirdiğini düşünmek de kişinin kaderinde olandır oysa...

Yaşanmış ve yaşanacak her şey an an, detay detay Rabbimiz katındadır. İnsanın, kaderi üzerinde değişiklik yapmaya gücü yoktur. Kaderin bir parçası iken insan kaderinden bağımsız hareket edemez. Dışına çıkamaz ki kaderini değiştirebilsin. Bu sebeple "kaderin akışını değiştirme" gibi sözler yanılıdır.

İnsanın çok fakirken zengin olması ya da büyük bir hastalıktan sonra sağlığına yeniden kavuşması "kaderini yendiği" anlamına gelmez. Her durumda da kaderinde olanı yaşamaktadır. Her şey Allah Katında Levh-i Mahfuz'da kayıtlıdır:

...Ömür sürene, ömür verilmesi ve onun ömründen kısaltılması da mutlaka bir kitapta (yazılı)dır. Gerçekten bu, Allah'a göre kolaydır. (Fatır Suresi, 11)

Allah'ın izni olmaksızın hiçbir nefis için ölmek yoktur. O, süresi belirtilmiş bir yazıdır... (Ali imran Suresi, 145)

İman eden veya etmeyen her insan için her olay, kaderi dahilinde işler. Kur'an'ın, "Yeryüzünde olan ve sizin nefislerinizde meydana gelen herhangi bir musibet yoktur ki, Biz onu yaratmadan önce, bir Kitap'ta (yazılı) olmasın. Şüphesiz bu, Allah'a göre pek kolaydır." (Hadid Suresi, 22) ayetiyle ifade edildiği gibi.

Bediüzzaman, Yüce Allah'ın, ezeli ilmine göre her şeyin bir anda nazar-ı şuhudunda olduğunu söyler. Yani geçmiş, bugün ve gelecek; her üçü de bir anda görünür. Allah, ezelden ebede kadar her şeyi sarar, kuşatır. Geçmiş ve gelecek diye bir şey düşünülemez. Allah zamandan münezzehtir, bizler ise zamana tâbiyiz.

Bu konuda şöyle bir örnek verir Bediüzzaman; "Senin elinde bir ayna bulunsa, sağ taraftaki mesafe mazi(geçmiş), sol taraf müstakbel(gelecek) farz edilse o ayine(ayna) yalnız mukabilini tutar. Sonra ayineyi yukarıya kaldırdıkça iki tarafı birden tutar ayinesine alır. Ayine yükseğe çıktıkça o ayinenin görüş ufku ve dairesi genişlenir. Mazi ve müstakbeldeki olayları bir anda görür." (Sözler, 757-758)

Şüphesiz bizler zaman ve mekâna bağımlı olduğumuz için hepsinden münezzehtir ve sonsuz ilim sahibi olan Rabbimizin yarattığı kaderi tam olarak kavrayabilmemiz zordur. Yapmamız gereken, Allah'ın her durumu hayır ve hikmetle yarattığını unutmamamız. Yaşananlar karşısında bu gerçeği unutmak ise insanın kendisine zulmü olur.

Peygamberimiz(asm) bir hadisinde kadere tevekkül etmenin mümin özelliği olduğunu şöyle bildirir:

H.z. Cabir (R.a) anlatıyor: "Resûlullah (sav) buyurdular ki: "Kul, hayrıyla, şerrıyla kadere inanmadıkça, kendine (hayır ve şerden) isabet edecek şeyi atlatamayacağını, (hayır ve şerden) kaçacak olan şeyi de yakalayamayacağını bilmedikçe iman etmiş olmaz." (Tirmizi, Kader 10, 2145)

Ve Peygamberimiz (asm) bize, Allah'ın yarattığı her şeyden razı olmak gerektiğini öğüt verir:

Sa'd İbnu Ebî Vakkâs (R.a) anlatıyor: "Resûlullah aleyhissalâtu vesselâm buyurdular ki: "Ademoğlunun saadet (sebepleri)nden biri de Allah Teâla'nın hükmettiğine rıza göstermesidir. Şekâvet (sıkıntı içinde olmanın) (sebepleri)nden biri de Allah Teâla'ya istihareyi (Allah'a danışmayı) terketmesidir. Keza şekâvetin bir diğer nedeni de Allah'ın hükmettiğine razı olmamasıdır." (Tirmizî, Kader 15, (2152)

Tevbe Suresi'nde, "Allah'ın bizim için yazdıkları dışında, bize kesinlikle hiçbir şey isabet etmez" buyrulur. O halde musibet geldiğinde feryat etmek yerine, Allah'a tevekkül etmeli. Ardındaki hayır ve hikmetleri görmeye çalışmalı.

Ahlâklarıyla ahlâklanmamız gereken peygamberlerimizin ve 'bizden öncekilerin' yaşadıklarından daha mı zor bizim imtihanlarımız?